

Plan

Diarienummer
511-8161-2017

Ammerån SE0720359 och Storån (Ammerån alpin) SE0720287

Bevarandeplan för Natura 2000-område

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Omslagsbild:

Foton Ammerån och Storån Foto: Länsstyrelsen Jämtlands län.

Fakta om området

Fastställd av Länsstyrelsen: 2018-03-07

Namn och områdeskod: Ammerån SE0720359 och Storån (Ammerån alpin) SE0720278

Län: Jämtland

Kommun: Strömsund, Krokoms, Ragunda

Områdestyp: Området har fastställts som ett område av gemenskapsintresse (SCI).

Regeringen har förklarat området som ett särskilt bevarandeområde (SAC).

Övrigt skydd: Naturreservat Ammerån, Strandskydd enligt kap 7: 13-18 §§ MB.

Riksintresse enligt kap 4 6§ MB.

Fiskeförvaltare: Gåxsjön-Storåns fvof, Laxsjö fvof, Ede-Grenås fvof, Solberg-Vikens fvof,

Övre Ammeråns fvof, Nedre Ammeråns fvof.

Areal: 4 174,9 hektar

Utgiven av

Länsstyrelsen Jämtlands län

Oktober 2018

Tryck

Länsstyrelsens tryckeri, Östersund 2018

Löpnummer

2018:12

Diarienummer

511-4277-2017

Publikationen kan laddas ner från Länsstyrelsens hemsida
www.lansstyrelsen.se/jamtland

Innehållsförteckning

Natura 2000	4
Bevarandeplaner	4
Tillståndsplikt och samråd.....	4
Kartor.....	5
Ingående naturtyper och arter enligt art och habitatdirektivet	6
Beskrivning av området	8
Bevarandesyfte	10
Övergripande bevarandemål	10
Övergripande hotbild.....	11
Övergripande bevarandeåtgärder	13
Bevarandestatus för Ammerån och Storån	14
Beskrivning av naturtyper och arter	15
3130 – Ävjestrandsjöar.....	15
3210 – Större vattendrag.....	15
3260 – Mindre vattendrag.....	16
3220 – Alpina vattendrag	16
Hotbild för Ävjestrandsjöar (3130), Större vattendrag (3210), Mindre vattendrag (3260) och Alpina vattendrag (3220).....	16
Bevarandeåtgärder för Ävjestrandsjöar (3130), Större vattendrag (3210), Mindre vattendrag (3260) och Alpina vattendrag (3220).....	17
Bevarandestatus för Ävjestrandsjöar (3130), Större vattendrag (3210), Mindre vattendrag (3260) och Alpina vattendrag (3220).....	17
1029 – Flodpärlmussla (<i>Margaritifera margaritifera</i>) i Ammerån och Storån	18
1163 – Stensimpa (<i>Cottus gobio</i>) i Ammerån	19
1355 – Utter (<i>Lutra lutra</i>) i Ammerån och Storån	20
Uppföljning	22
Litteratur.....	23
Bilagor.....	24

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EU:s fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EU:s fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt.

Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EU:s arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27–29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på "kartverktyget skyddad natur". I kartverktyget söker du upp aktuellt område och klickar på namnet för mer information. Karta över naturtyper hittas efter sökning av område, gå till fliken Kartskikt, avmarkera allt och under Naturtypskarteringar lägg till Natura naturtypskartan (NNK) och välj Naturtyper (ytor, linje, punkter.). Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shp-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

Här nedan finns en översiktskarta över områdets belägenhet. Mer detaljerade kartor med statusklassning enligt EU:s vattendirektiv, vattendragsrestaurerade sträckor samt några av de områden där åtgärder i form av restaurering fortfarande krävs finns i bilagorna 2-5.

Ingående naturtyper och arter enligt art och habitatdirektivet

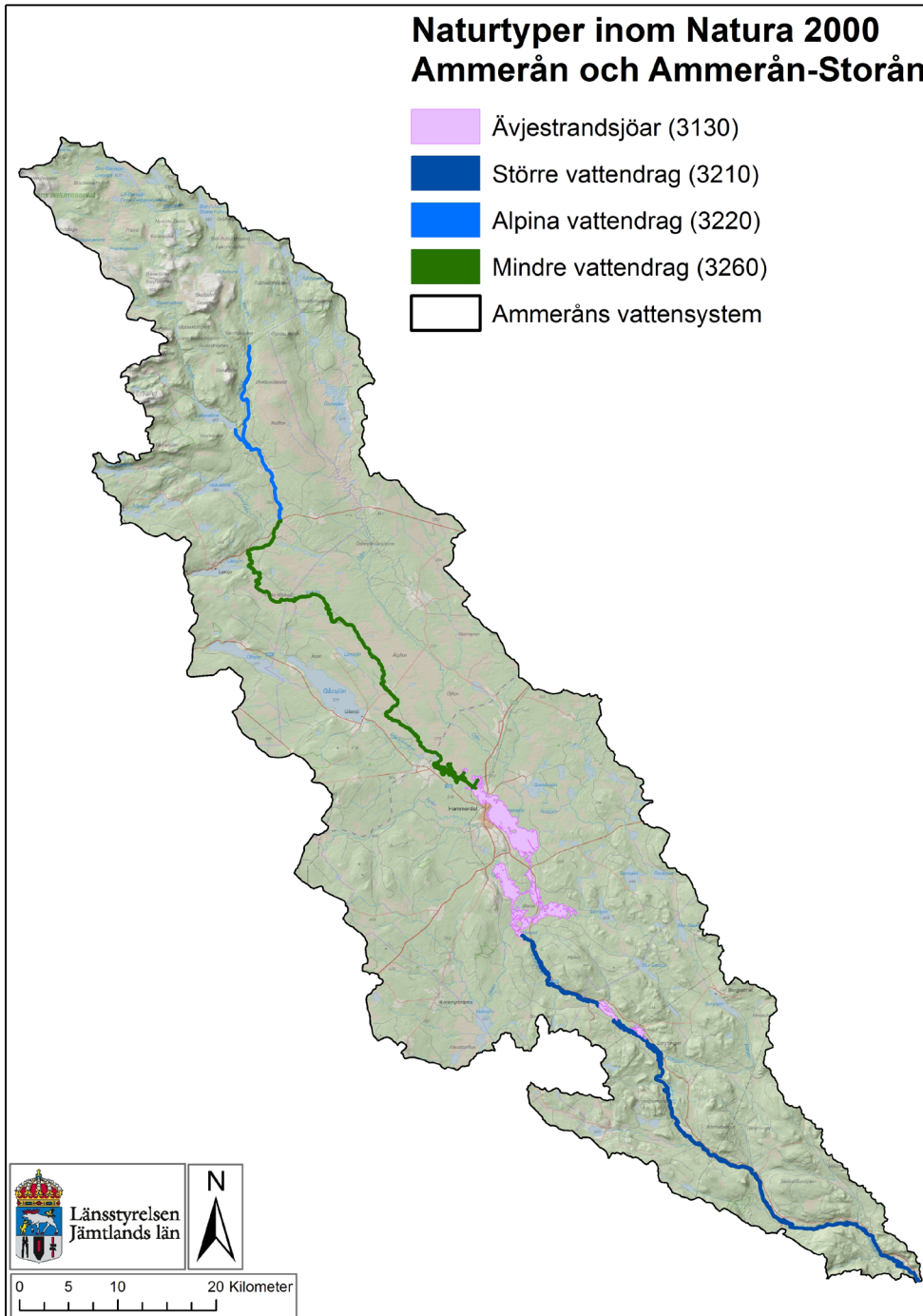
Området är utpekad att ingå i nätverket Natura 2000 enligt art och habitatdirektivet. Nedan redovisas samtliga i området påträffade arter och naturtyper som legat till grund för detta (Tabell 1 och 2). Då det inte gjorts någon fullständig inventering av arter i Natura 2000-områdena kan det finnas ytterligare arter som borde vara upptagna i tabellen. Koderna är internationella Natura 2000 art- och naturtypskoder.

TABELL 1. NATURTYPER INOM NATURA 2000-OMRÅDEN AMMERÅN OCH STORÅN

Kod	Naturtyp	Uppskattad areal	Bevarandestatus
3130	Ävjestrandsjöar	3 128,5	Ogynnsam
3210	Större vattendrag	582,95	Ogynnsam
3260	Mindre vattendrag	332,89	Ogynnsam
3220	Alpina vattendrag	82	Ogynnsam

TABELL 2. HABITATARTER INOM NATURA 2000-OMRÅDEN AMMERÅN OCH STORÅN

Kod	Art	Svenskt namn	Bevarandestatus
1029	<i>Margaritifera margaritifera</i>	Flodpärlmussla	Gynnsam
1163	<i>Cottus gobio</i>	Stensimpa	Ogynnsam
1355	<i>Lutra lutra</i>	Utter	Ogynnsam

FIGUR 1. FÖRDELNING AV DE NATURTYPER SOM INGÅR I NATURA 2000-OMRÅDENA AMMERÅN OCH STORÅN.

Beskrivning av området

Bevarandeplanen täcker två Natura 2000 objekt. Dessa är Storån (Ammerån alpin) SE0720287 samt Ammerån SE0720359. Genom hopslagningen omfattar planen hela älvsträckan från utloppet ur Lakavattnet till inflödet i Indalsälven.

Ammeråns vattensystem är Indalsälvens näst största tillflöde. Vattendraget har sin upprinnelse i Hotagsfjällen. Storån och Öjån bildar två större förgreningar som förenar sig i Hammerdalssjön. Storån omfattar sjöar och vattendrag inom hela avrinningsområdet exklusive de delar som redan ingår i SE0720199 Gråberget-Hotagsfjällen. Storån gränsar även till/överlappar med Natura 2000 områdena Läskvatvsån (flodpärlmussla) SE0720409 och Ammerån och Storån (flodpärlmussla) SE0720371. Den aktuella delen av avrinningsområdet uppgår till 42 257 hektar och huvudälvfårans sträcka är cirka 13 kilometer inom alpin region. Huvudälvfåran, Storån, är av habitattypen Alpina vattendrag. Habitatarten flodpärlmussla (*Margaritifera margaritifera*) förekommer i vattenområdet som ett av landets individtätaste bestånd. Hela vattensystemet är av riksintresse för vetenskaplig naturvård. Storåns natura 2000-område går över till Ammeråns natura 2000-område vid väg 339. Den övre delen av Ammerån av habitattypen Mindre vattendrag mynnar i Hammerdalssjön som bildar ett mångflikigt sjösystem tillsammans Fyrsjön av naturtypen Ävjestrandssjöar.

Nedströms sjöarna flyter Ammerån igenom en alltmer markerad dalgång. Vattendraget är av habitattypen Större vattendrag och omfattar huvudälvfåran som Natura 2000 objekt. Två mindre sjöar av naturtypen Ävjestrandssjöar finns på den cirka 60 kilometer långa sträckan som har en total fallhöjd på 170 meter. Arealen är 914 hektar. Älvens karaktär växlar mellan vildmarkspräglade forssträckor och öppna selområden med uppodling och bebyggelse. Den längsta forssträckan är Borgforsen. Samma glacifluviala stråk som återfinns efter Storån, Öjån och Hammerdalssjön, följer här dalgången och älven. Isälvsmaterialet är på många ställen täckt av marina sediment avlagrade i en havsvik som sträckte sig upp till i höjd med Selet. Här ligger högsta kustlinjen 234 meter över havet.

Tack vare de kalkhaltiga bergarterna i området har Ammeråns vatten ett högt pH och stor buffertkapacitet. Detta har gett upphov till ett mycket rikt växt- och djurliv både i själva vattendraget och i omgivningarna. Älven omges till större delen av barrblandskog, vanligen av frisk typ. Myrarna är oftast relativt små och många är dikade. Både rikkärr och extremrikkärr är vanliga. I våtmarkerna finns en rik orkidéflora och till exempel flugblomstret når här sin nordgräns i landet. I Ammeråns flora möts arter med helt olika utbredningsmönster, till exempel skogstry och brakved som är östliga arter, kransrams, stormhatt och toltä som är västliga samt olvon och getrams vilka är mer sydliga. Längs den aktuella älvsträckan finns även en god bäverstam och habitatarten utter (*Lutra lutra*) har återkoloniserat området under senare år. Den del av fågelfaunan som är knuten till vattendraget innehåller arter som strömstare, småskrake, storskrake, knipa, häger och habitatarten fiskgjuse (*Pandion haliaetus*).

Den akvatiska faunan håller högt artantal och höga tätheter vad gäller bottendjur samt förekomst av en rad försurningskänsliga arter. Till det senare hör bland annat dagsländorna *Ephemerella ignita*, *Ephemera danica* och bäcksländan *Dinocras cephalotes*. Totalt sett domineras bottenfaunan av nattsländor. Den stora bottenfaunaproduktionen möjliggör höga tätheter av fisk. Fiskfaunan i Ammeråns mera strömmande partier domineras av harr. Flodkräfta (*Astacus astacus*) (ÅGP-art) förekommer i stora delar av Ammeråssystemet, främst i det stora selområdet uppströms Överammer.

Övriga arter i Ammeråns strömmar är öring, elritsa, habitatarten stensimpa (*Cottus gobio*), lake, stäm och id. I sel och sjöar återfinns sjöfisksamhällen som är normala för området i övrigt. Dit hör abborre, gädda, mört, sik och lake. Mindre vattensalamander är påträffad på ett flertal ställen efter Ammeråns dalgång.

De lokala fiskevårdsområdesföreningarna har en av nyckelrollerna i vattenområdet som helhet. Dessa ingår i en förvaltningsstruktur som behövs för att tillgodose behovet av juridisk rättskraft. Samtidigt är de väl avgränsade ur ett fiske- och naturvårdsperspektiv i Ammeråssystemet. Där finns ett stort engagemang i fiske- och allmänna bevarandefrågor i och kring vattnen – samtidigt som vattenresurserna utgör en viktig utvecklingsfaktor i glesbygd. En bra fiskevårdsförvaltning är en förutsättning för bevarande av de typiska arterna för naturtyperna.

Flertalet av Ammeråns biflöden håller höga naturvärden. Där finns fortfarande kvar en del äldre bäckskogar med riklig tillgång på död ved. Vissa av dem, till exempel ett par små bäckar som rinner ut i Färsån, är relativt opåverkade av skogsbruk och dikning. Den akut hotade trådbrosklaven (*Ramalina thraustra*) växer i granskogar vid bäckar och i djupa bäckraviner som mynnar i Ammerån, till exempel vid Ammersbäcken och i en ravin i byn Ammer. Älvsallat (*Mulgedium sibiricum*) förekommer sällsynt i Sverige från Medelpad till Torne lappmark. I Jämtland finns endast en känd lokal på en tidvis översvämmad strandäng vid Färsån. Populationsgenetiska undersökningar av öring i de olika biflödena och huvudfåran visar att det i Ammeråssystemet förekommer flera från varandra avgränsade öringbestånd. Vissa av bestånden är utpräglat stationära medan andra, till exempel i Färsån, visar ett komplicerat vandringsmönster för att söka föda, övervintra med mera. Förhållandevis stora mängder bäckröding (*Salvelinus fontinalis*) förekommer i Ammeråns biflöden bland annat i Gulån och Färsån.

Vattendraget är i dag naturreservat på sträckan Solbergsvattnet – strax uppströms utloppet i Indalsälven. Reservatet omfattar "på bredden" vattenområdet med öar. Ett antal hänsynsområden med särskild naturvårdshänsyn för skogsbruket har även avsatts inom Ammeråns dalgång av SCA. Till detta kommer de nyckelbiotoper som identifierats inom ramen för Skogsstyrelsens inventeringsarbete.

Ammerån och Storån har varit föremål för rensningar under flottningsepoken. Verksamheten har orsakat förändrad morfologi och förändrade flödesförhållanden. Biotopvårdsåtgärder har genomförts på flera sträckor för att restaurera skadorna som flottningsrensningen orsakat. Men mycket arbete återstår i Storån och delvis i

Ammerån.

Bevarandesyfte

Natura 2000-områdena Ammerån och Storån utgörs av vattendrag och sjöar som utgör stor variation av naturtyper och livsmiljöer. I dessa ingår olika växt- och djursamhällen samt arter och populationer. Planeringen av skyddsinsatser får därigenom ett landskapsperspektiv som innefattar så långt möjligt ursprungliga naturtyper, så långt möjligt opåverkad hydrologi och vattenkemi, samt områdets fauna och flora i livskraftiga bestånd. Huvudälvfåran bildar därvid en värdekärna som Natura 2000- objekt medan biflödena ligger utanför. Dessa bildar ett hänsynsområde som bör förknippas med högt ställda krav på bevarande, dels via kopplingen till Ammerån och Storån, dels för de lokala naturvärden som dokumenterats.

Områdena har stor betydelse för det globala bevarandet av naturtyperna Större vattendrag (3210), Ävjestrandsjöar (3130), Mindre vattendrag (3260) och Alpina vattendrag (3220). Här förekommer arterna flodpärlmussla (1029), stensimpa (1163), utter (1355) och fiskljuse (*Pandion haliaetus*). Därför ska områdena skyddas för att bevara och återställa dessa naturtyper och de arter som utpekats enligt art- och habitatdirektivet i gynnsam bevarandestatus. Det ska även ges möjligheter att genomföra vetenskapliga studier och bedriva rörligt friluftsliv i området. Syftet är att återställa och upprätthålla gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som enligt Art- och habitatdirektivet utgjort grund för att området bör ingå i nätverket Natura 2000. För att möjliggöra detta krävs att de flesta av de föreslagna bevarandemålen uppnås.

Övergripande bevarandemål

För att ett Natura 2000-område ska ha en gynnsam bevarandestatus ska det uppfylla de mål som ställts upp för området. Dessa mål har anpassats efter de bevarandevärden som finns i området. Det kan vara mål som är generella för en gynnsam bevarandestatus hos alla Natura 2000-områden, eller mål som är prioriterade för att uppnå och upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för specifika naturtyper och arter i området.

Områdena ska uppnå gynnsam bevarandestatus genom att naturtypen och ingående habitatarter har gynnsam bevarandestatus. För att detta ska uppnås bör populationer av arterna vara livskraftiga på lång sikt. För varje vattenförekomst i de akvatiska habitaterna inom Ammerån och Storån finns för området särskilt viktiga kvalitetsfaktorer. Dessa utgör grunden för den sammanvägda ekologiska statusen. Minst God ekologisk status skall uppnås i enlighet med ramdirektivet för vatten (Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG). Det innebär enkelt uttryckt att värdena för ytvattenförekomstens biologiska kvalitetsfaktorer uppvisar små av mänsklig verksamhet framkallade störningar, men avviker endast i liten omfattning från de värden som normalt gäller för ytvattenförekomsten vid opåverkade förhållanden (Havs- och vattenmyndighetens rapport 2017:15).

- » Arealen av naturtyperna ska vara minst 4 175 hektar. Naturliga öknings och minskningar är tillåtna.
- » Livskraftiga bestånd av örting och harr skall finnas. De typiska arterna är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsam bevarandestatus hos naturtypen genom att de reagerar relativt tidigt på någon av de aktuella hotfaktorerna.
- » Vegetationen i strandzonen ska ha en naturlig struktur.
- » De typiska arterna för naturtypen ska upprätthållas och vara vanligt förekommande i strandzonerna.
- » Ingen exploatering som kan påverka Natura 2000-området skall ske.

De specifika bevarandemålen för respektive naturtyp finns redovisade i bilaga 1. De följer Havs- och Vattenmyndighetens föreskrifter om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten (HVMFS 2013:19). Minst God ekologisk status ska alltså uppnås. Aktuell klassning och miljö kvalitetsnormer för respektive vattenförekomst inom Natura 2000-områdena finns redovisade i Vattenmyndigheternas gemensamma databas Vatteninformationssystem Sverige (viss.lansstyrelsen.se).

För specifika bevarandemål för flodpärlmussla, stensimpa och utter se beskrivningen av respektive art.

Övergripande hotbild

Hotbilden är en beskrivning av hoten mot de ingående naturtyperna och arterna samt mot Natura 2000-områdena i sig. Vissa av hoten sträcker sig utanför områdets gränser. Några av dessa är så övergripande att hoten måste hanteras nationellt eller till och med internationellt, exempelvis klimatförändringar och luftföroreningar. Här samlas övergripande hot och de hot som anses mycket akuta eller allvarliga.

- » Vattenkraftutbyggnad och reglering. Reglering av vattenföring som kan orsaka störd flödesdynamik, vandringshinder, torrläggning av vattendragssträckor och ändrade näringsförhållanden. Älven med bi- och källflöden är i dag skyddad mot vattenkraftexploatering via miljöbalken 4 kap 6.
- » Påverkan från flottningsverksamhet på vattenhabitat. Verksamheten medför påverkan på de hydromorfologiska kvalitetsfaktorerna (konnektivitet-, hydrologisk regim- och morfologiskt tillstånd i vattendrag).
- » Vandringshinder. Underhåll av väg eller utökning av vägnätet kan orsaka nya vandringshinder i form av felaktigt anlagda vägtrummor. Här finns även risk för grumling samt förorening genom utsläpp av miljöfarliga ämnen.
- » Skogsbruk; avverkning av strandnära skog kan ge ökad instrålning/temperatur, fysisk störning, minskad tillgång på död ved respektive nedfall av organiskt material. Slutavverkning, markavvattning och skyddsdikning ger

ökad avrinning och risk för erosion. Båda ingreppen kan orsaka grumling och igenslamning av botten samt förändrad hydrologi i strandmiljön. Påverkar även avrinningsområdets vattenhushållande förmåga.

- » Fiske som är ensidigt mot vissa arter eller som är för hårt i förhållande till vattendragets naturliga produktionsförmåga kan påverka konkurrensförhållanden och artsammansättning.
- » Utsättning av främmande arter och fiskstammar som kan ändra konkurrensförhållanden, sprida smitta och/eller orsaka genetisk kontaminering.
- » Inaktiva fiskeförvaltande organisationer som riskerar upplösning med påföljande utebliven förvaltning av fisket innebär en risk för fiskpopulationerna.
- » Utsläpp av föroreningar från punktkälla, t ex avlopp, industri, materialtäkt eller annan verksamhet.
- » Försämrade vattenkvalitet till följd av utsläpp från diffusa antropogena källor som leder till försurning, förorening (miljögifter inklusive metaller) eller eutrofiering.
- » Klimatförändringar. Dessa kan medföra förändringar av flora- och faunasammansättningen och bland annat leda till ett större inslag av värmekrävande arter. Dessutom riskerar förändrade nederbördsförhållanden leda till förändrade hydrologiska förutsättningar vars effekter är svåröversägbare.

De allvarligaste hoten är sådana som förstör eller allvarligt skadar strukturer, miljöer och funktioner i de akvatiska ekosystemen eller strandområdena.

Ammerån och Storån är i dag skyddad mot fortsatt vattenkraftsexploatering via Miljöbalken 4 kap § 6. Älvens skydd genom Miljöbalken stärker det andra av Jämtlands läns regionala tillägg till de nationella miljömålen "Ingen ytterligare utbyggnad av vattenkraften tillåts i oreglerade sjöar, vattendrag samt outbyggda och/eller oreglerade vattendragssträckor." Vilket är en del i att uppfylla miljömålet Levande sjöar och vattendrag.

Natura 2000-områdena har inget formellt skydd genom naturreservat eller biotopskydd utöver Ammeråns naturreservat som innefattar vattenytan mellan Fyrjön och Ammer. Det innebär en utökad hotbild mot naturtyperna då, bortsett från ordinarie bestämmelser i form av skogsvårdslagen och miljöbalken, endast Natura 2000-lagstiftningen mer detaljerat kan reglera skogsbruksåtgärder som avverkning samt annan exploatering i och i anslutning till naturtypen.

För specifika hot mot flodpärlmussla, stensimpa och utter se beskrivningen av respektive art.

Övergripande bevarandeåtgärder

För att uppnå bevarandemålen behöver åtgärder genomföras. Dessa är anpassade efter de specifika hot som utpekats för området ifråga och innefattar både allmänna åtgärder (det vill säga hur området respekteras i fysisk planering, tillståndsprövning, naturskydd och naturvård) och specifika åtgärder för Natura 2000-områdena. De åtgärder som listas är prioriterade för området och inriktade mot att miljö kvalitetsnormen god ekologisk status 2021 ska uppnås i de vattenförekomster som ingår i Natura 2000-områdena.

Ammerån och Storån har liksom flertalet norrländska vattendrag och sjöar en historia av mänsklig påverkan som inte utgör någon direkt hotbild i dag. I den samlade ansträngningen för att bibehålla och stärka gynnsam bevarandestatus är dock varje insats en viktig bricka i strävan mot ett hållbart ekosystem. Dit hör att åns livsmiljöer för fiskar och andra vattenlevande organismer kan förbättras genom biotopvård och annan biologisk återställning – inte minst i anslutning till flottledspåverkade delar.

- » Framtagande av vattensystemplan (Länsstyrelsernas åtgärd nr 5 i Bottenhavets vattendistrikts Förvaltningsplan 2016-2021, Del 4, Åtgärdsprogram 2016-2021). Där bland annat arbete för att bevara harr och öring ingår. Även åtgärdsbehov och prioriteringar gällande vandringshinder och flottningpåverkade vattenmiljöer hänvisas till planerna.
- » Vid avverkningar, markberedning, dikning eller andra skogsbruksåtgärder som riskerar leda till negativa effekter för vattenmiljön i Natura 2000-områdena måste särskild hänsyn tas. Särskilda informations och utbildningsinsatser behöver genomföras.
- » Biotopåtgärder i strandzonen (gynna uppkomsten av lövträd intill vattendraget, tillförsel av död ved mm.)
- » Förhindra spridning av främmande arter och populationer. Fiskfaunan bör lämnas för "fri utveckling" inom det aktuella Natura 2000-områdena. Utsättningstillstånd av odlat material (främmande eller från den ursprungliga fiskfaunan) bör därvid ej beviljas i strömmande partier och även behandlas restriktivt i sjöar.
- » Arbete för att fiskeförvaltande organisationer skall kunna vara verksamma.
- » Inom ett fiskevårdsområde kan regler upprättas för långsiktig förvaltning av fiskeresursen.
- » Gångse åtgärder för att uppnå gynnsam bevarandestatus så att inga försämringar för naturtyper eller arter sker, (dvs att dess intressen respekteras i fysisk planering, tillståndsprövning, generell naturvårdshänsyn, förvaltning av skyddade områden, artskydd och uppföljning samt övervakning).
- » Gröna skogsbruksplaner, skogscertifiering eller frivilliga avsättningar kan vara ändamålsenliga bevarandeåtgärder för skogsfastigheter uppströms och i

anslutning till Natura 2000-området.

- » Information och rådgivning till markägare och verksamhetsutövare samordnas mellan länsstyrelsen, skogsstyrelsen och kommunen.
- » Markägare/nyttjare i närområdet informeras om möjligheter att bistå bevarandet av naturvärdena i Natura 2000-området. Information om områdets natur- och bevarandevärden och hur detta bör beaktas ska dessutom vara tillgänglig för utövare av jakt, fiske och friluftsliv.
- » Regionalt och lokalt arbete för genomförande av förebyggande åtgärder och bevarande samordnas inom avrinningsområdet.

För beskrivning av specifika åtgärder för naturtyperna samt bevarandeåtgärder för flodpärlmussla, stensimpa och utter se beskrivningen av respektive naturtyp och art.

Bevarandestatus för Ammerån och Storån

För att kunna säkra det långsiktiga bevarandet av utpekade naturtyper och arter samt bedöma behov och prioriteringar av bevarandeåtgärder krävs en bedömning av det specifika områdets bevarandestatus. Denna bedömning utgår från tillståndet hos ingående naturtyp och arter i förhållande till de mål som fastställts för området. Områdets hotbild vägs in för att ge en uppfattning om hur områdets förutsättningar kommer utvecklas i framtiden.

Natura 2000-områdena Ammerån och Storån omfattar 10 vattenförekomster fördelat på fyra olika naturtyper. Endast inom naturtypen Ävjestrandsjöar finns vattenförekomster som uppnår miljö kvalitetsnormen god ekologisk status 2015 inom ramen för EU:s vattendirektiv (Tabell 3).

TABELL 3. ANTAL VATTENFÖREKOMSTER INOM DE OLIKA NATURTYPERNA, MED STATUSKLASSNING ENLIGT EU:S RAMDIREKTIV FÖR VATTEN

Naturtyp	Statusklassning	Antal vattenförekomster
Ävjestrandsjöar (3130)	Måttlig ekologisk status	3
	God ekologisk status	1
	Hög ekologisk status	1
Större vattendrag (3210)	Måttlig ekologisk status	2
Mindre vattendrag (3260)	Måttlig ekologisk status	1
Alpina vattendrag (3220)	Måttlig ekologisk status	2

Orsakerna till att god ekologisk status inte uppnås är historisk påverkan i form av flottledsrensning som påverkar klassningen av det morfologiska och hydrologiska tillståndet och påverkan på konnektiviteten i form av vägpassager som orsakar vandringshinder. För specifik information om de hydromorfologiska kvalitetsfaktorerna se www.viss.lansstyrelsen.se. Skogsbruket utgör den helt dominerande markanvändningen längs Ammerån och Storån och dess tillrinningsområde. De skydds zoner som finns längs vattnet är i allmänhet för smala

och saknar önskad artdiversitet (lövinslag).

Då de hydromorfologiska kvalitetsfaktorerna inte uppnår god ekologisk status uppnås inte idag gynnsam bevarandestatus för Natura 2000-områdena Ammerån och Storån. För dessa Natura 2000-områden bedöms bevarandestatusen vara ogynnsam.

För bevarandestatus för naturtyper och arter se beskrivningen av respektive naturtyp och art.

Beskrivning av naturtyper och arter

3130 – Ävjestrandsjöar

Beskrivning av naturtypen

Näringsfattiga eller svagt näringsrika sjöar med förekomst av flacka, ibland betespräglade, stränder och grunda bottnar. Vattenvegetationen på de grunda bottenarna består av perenn kortskottsvegetation och på blottlagda stränder och bottnar förekommer lågvuxen ånnuell pionjärvegetation. Sjöhabitatet omfattar stranden upp till medelhögvattenlinjen. Representativa sjöar av naturtypen har naturliga vattenståndsväxningar, regelbunden ishyvling och/eller strandbete. Störningen i strandlinjen är en förutsättning för karaktäristisk ånnuell vegetation som förekommer på de flacka stränderna som blottas eller utsätts för störning. Perenn kortskottsvegetationen är normalt vanligt förekommande i litoralzonen (vattenstranden). Vass och annan högre vattenvegetation förekommer relativt sparsamt liksom slingor och flytbladsvegetation, men kan dominera i skyddade vikar. Sammanlagt bör dessa typer av vegetation inte sammanlagt täcka mer än 20 procent av objektets yta eller 50 procent av strandlängden, förutom i skyddade vikar.

3210 – Större vattendrag

Beskrivning av naturtypen

Större naturliga vattendrag eller delar av vattendrag med relativt näringsfattigt och klart vatten. Naturliga variationer i vattenståndet skapar en variation av strandmiljöer med hög biologisk mångfald. Naturtypen omfattar oftast vattendrag som har strömordning minst 4 och/eller högre årsmedelvattenföring än 20 m³/s. Känsligheten för flödesförändringar (onaturlig hydrologisk regim) i större vattendrag är hög då det kan påverka viktiga strukturer och funktioner som är kännetecknande för naturtypen. Fria vandringsvägar är också viktigt med en upp- och nedströms konnektivitet som möjliggör spridning för arter. Det är också centralt att det inte bara räcker med att det finns konnektivitet inom och mellan vattendragssträckor utan att det även finns strukturer för till exempel lek- och uppväxtområden. Omgivande naturtyper som till exempel strand- och svämskogar, våtmarker och mader är viktiga livsmiljöer och även viktiga för vattendragets

vattenkvalitet. Naturtypen känslighet med avseende på bristande sidledes konnektivitet bedöms därför som hög.

3260 – Mindre vattendrag

Beskrivning av naturtypen

Små till medelstora naturliga vattendrag eller delar av vattendrag i flacka landskap samt i skogs och bergslandskap. Naturliga variationer av vattenståndet och skiftande vattendynamik, med lugna till forsande vattendragssträckor, skapar en variation av strandmiljöer och bottenar med förutsättningar för hög biologisk mångfald. Vattendragen har en vegetation med inslag av flytbladsväxter, undervattensväxter och/eller akvatiska mossor. Naturtypen omfattar vattendrag av strömordning oftast mindre än 4 och/eller en årsmedelvattenföring lägre än 20 m³/s. Naturtypen avgränsas mot land av medelhögvattenlinjen.

Känsligheten för flödesförändringar (onaturlig hydrologisk regim) i mindre vattendrag är liksom för större vattendrag hög. Men magnituden av flödet kan verka mindre markant men ändå få stor lokal påverkan i ett mindre vattendrag. Många mindre vattendrag utgör biflöden till större vattendrag och känslighet när det gäller bristande konnektivitet bedöms som hög både för upp- och nedströms samt i sidled. Det är också centralt att det i inte bara räcker med att det finns konnektivitet utan även strukturer för till exempel lek- och uppväxtområden.

3220 – Alpina vattendrag

Beskrivning av naturtypen

Alpina och subalpina vattendrag med naturliga vattenståndsfluktationer och oftast sten-, grus- eller sandbotten. Vattendynamik, is och annan störning skapar flodbäddar och öppna stränder som koloniserar av strandvegetation bestående av örter och halvris med stort inslag av fjällväxter. Naturtypen förekommer normalt endast ovanför gränsen för sammanhängande barrskog och avgränsas mot land av medelhögvattenlinjen. Alpina vattendrag avgränsas som permanenta vattendrag av strömordningen ≤ 4 och/eller med en årsmedelvattenföring < 20 m³/s.

Naturtypen har en hög känslighet för reglering (onaturlig hydrologisk regim) och hög känslighet för upp- och nedströms samt sidleds bristande konnektivitet.

Hotbild för Ävjestrandsjöar (3130), Större vattendrag (3210), Mindre vattendrag (3260) och Alpina vattendrag (3220)

- » Lämningar från det historiska skogsbruket i form av flotteldsdammar och rätade/renade vattendragssträckor utgör idag vandringshinder samt försämrat habitat för flora och fauna genom förändringar av hydrologin och morfologin.
- » Omfattande dikningar i vattensystemets övre delar främst vid Storån bidrar till

påverkad hydrologi.

Bevarandeåtgärder för Ävjestrandsjöar (3130), Större vattendrag (3210), Mindre vattendrag (3260) och Alpina vattendrag (3220)

- » Åtgärder för att återställa efter flottledsrensning så att kvalitetsfaktorerna Morfologiskt tillstånd i vattendrag och Hydrologisk regim i vattendrag med underliggande parametrar (www.viss.lansstyrelsen.se) uppnår god status.
- » I vattensystemets övre delar där omfattande dikningar har utförts behövs åtgärder för att återskapa en naturlig hydrologisk regim.
- » Inventering av vägpassager som direkt berör natura 2000-området samt i närområdet. De vägpassager som bedöms som vandringshinder behöver åtgärdas. Detta för att det ska finnas effektiva passager för djur, växter och organiskt material till anslutande vattensystem och svämplan lägst motsvarande god status med avseende på upp- och nedströms konnektivitet.
- » Undersökningar som klarlägger försurningspåverkan och åtgärder i form av kalkning om så krävs för inte pH ska understiga 6,2.

Det saknas heltäckande undersökningar och kunskapsuppbyggnad av Storån och Ammerån, ytterligare insatser som behöver genomföras är:

- » Kunskapsuppbyggande insatser som biotopkartering och dykinventeringar etc.
- » Inventering och kartläggning av värdekärnor och nyckelbiotoper behöver göras för att bedöma behoven av förstärkt områdesskydd i form av naturreservat, biotopskyddsområde, naturvårdsavtal etc.

Bevarandestatus för Ävjestrandsjöar (3130), Större vattendrag (3210), Mindre vattendrag (3260) och Alpina vattendrag (3220)

Då de hydromorfologiska kvalitetsfaktorerna inte uppnår god ekologisk status och det finns en försurningspåverkan uppnås inte idag gynnsam bevarandestatus för någon av naturtyperna inom Natura 2000-områdena Ammerån och Ammerån-Storån.

1029 – Flodpärlmussla (*Margaritifera margaritifera*) i Ammerån och Storån

Beskrivning av arten

Flodpärlmusslan är Ammerån och Storåns värdefullaste skyddsobjekt. Populationen beräknades 2017 till cirka 2,5 miljoner musslor. Reproduktionen är fungerande, men öringbeståndet är glest, vilket kan tyda på kommande problem för flodpärlmusslan. Till den samlade bilden av flodpärlmusslans utbredning i vattensystemet hör även populationer i Hökvattsån och Läskvattsån. Tillsammans finns det i dessa vatten cirka 3-4 miljoner musslor, vilket innebär att det är ett av landets största bestånd.

Flodpärlmusslan är helt knuten till rinnande vatten med sand-, sten- eller grusbotten och tillräckligt hög strömhastighet för att igenslamning inte skall ske.

Mussellarverna (Glochidierna) lever upp till 10 månader som parasit på gälarna hos öring eller lax. Lokal reproduktion av värdfisken är därför betydelsefull, särskilt eftersom det framför allt är ung öring som fungerar som värd. För att kunna tillväxa måste den lilla musslan hamna på en plats i en sand- eller grusbotten som genomströmmas av friskt vatten, så att musslan kan andas och filtrera näring. Efter några år börjar musslorna sticka upp ur bottensubstratet. Flodpärlmusslan blir vanligen könsmogen i 15- till 20- årsåldern. Spridning sker inom det aktivitetsområde som utnyttjas av småöringar, särskilt viktig är spridningen uppströms. Vandringshinder kan omöjliggöra etablering av en utgången lokal population. Spridning sker normalt ej mellan vattensystem.

Bevarandemål för Flodpärlmussla (1029) i Ammerån och Storån

- » Livsmiljön bibehålls i minst nuvarande omfattning.
- » Mer än 20 procent av beståndet ska bestå av musslor som är mindre än 5 centimeter och minst 500 individer ska vara mindre än 2 centimeter.
- » Beståndets täthet skall bibehållas eller öka.
- » pH ska vara > 6,2.
- » Att livskraftigt öringbestånd finns.
- » Att en naturliknande hydrologisk vattenregim skall finnas.

Hotbild för Flodpärlmussla (1029) i Ammerån och Storån

- » Försurning skadar flodpärlmusslan dels genom försämrade betingelser för öring, dels genom effekter av minskad halt av tillgänglig kalk i vattnet som musslan behöver för att bilda sitt skal.
- » Avverkning av trädrådår leder till ändrade instrålningsförhållanden, vilket har en direkt negativ inverkan på både öring och flodpärlmussla.

- » Flodpärlmusselokaler kan förstöras vid till exempel vägbyggnation, röjningar och oförsiktig återställning av flottledsrenade sträckor.
- » Överfiske av öring kan hota förutsättningarna för flodpärlmusslans rekrytering.
- » Tidigare flottningsverksamhet som påverkat livsmiljöer för flodpärlmussla och öring.

Bevarandeåtgärder för Flodpärlmussla (1029) i Ammerån och Storån

- » Långsiktigt skydd av habitatet i form av naturreservat.
- » Återställa flottledsrensade vattendragssträckor, där så är möjligt utan påverkan på befintliga bestånd av flodpärlmussla. Vilket återskapar en naturliknande hydrologisk vattenregim. Åtgärderna måste föregås av noggrann detaljprojektering där åtgärdens långsiktiga nytta vägs mot risken att lokalt påverka redan etablerade flodpärlmusslor.

Bevarandestatus för Flodpärlmussla (1029) i Ammerån och Storån

Beståndet av flodpärlmussla i ån är ett av länets bästa med god rekrytering därför bedöms bevarandestatusen vara gynnsam för flodpärlmussla i Ammerån och Storån.

1163 – Stensimpa (*Cottus gobio*) i Ammerån

Beskrivning av arten

Stensimpa förekommer i många olika typer av sötvattenmiljöer med rensplad botten, från grunda brackvattensmiljöer till små bäckar. Arten är vanligast på sträckor med strömmande vatten som har steniga och grusiga bottnar, men den går att hitta såväl på blockrika bottnar som rena sandbottnar. Leken sker under försommaren, från slutet av april längst i söder till juni i norr. Hannarna hävdar revir kring en håligheter de har grävt ut under en sten och de vaktar den befruktade rommen tills den kläcks. Spridningsförmågan hos stensimpa är inte känd i detalj. Erfarenheter från ofrivilliga introduktioner i Kävlingeåns vattensystem i Skåne (1960-talet och 1980-talet) visar att arten har förmåga att snabbt etablera starka bestånd i ett vattendrag. I dagsläget förekommer arten åtminstone 40 kilometer nedströms utsättningsplatsen. Födan utgörs av ryggradslösa djur, fiskrom och ibland fiskyngel. Vintertid dominerar små kräftdjur (*Gammarus spp.* och *Asellus spp.*), sommartid är födan mer varierad med en stor del insekter och insektslarver. Födösöket sker främst under skymning och gryning, men arten är även aktiv nattetid.

Bevarandemål för Stensimpa (1163) i Ammerån

- » De fysiska och ekologiska förutsättningarna i ån ska vara bra för stensimpa och minst uppfylla kraven för God ekologisk status.
- » Utbredningsområdet får inte minska.

Hotbild för Stensimpa (1163) i Ammerån

- » Förekomst av vandringshinder i vattendragen hindrar spridning uppströms.
- » Rensning av vattendrag leder till att stora mängder lämpliga bottnar grävs bort samt ökad sedimenttransport och minskad habitatvariation.
- » Avverkning och borttagande av skuggande träd och buskar längs mindre vattendrag leder till kraftiga temperatursvängningar med höga maximitemperaturer och ökad risk för igenväxning.

Bevarandeåtgärder för Stensimpa (1163) i Ammerån

- » Öka konnektiviteten genom att genomföra åtgärder, till exempel faunapassager, som möjliggör både upp- och nedströms konnektivitet.
- » Återskapa lämpliga habitat med funktionell kantzon.
- » Gångse åtgärder för att uppnå gynnsam bevarandestatus så att ingen försämring för arten sker, (det vill säga att dess intressen respekteras i fysisk planering, tillståndsprövning, generell naturvårdshänsyn, förvaltning av skyddade områden, artskydd och uppföljning samt övervakning).

Bevarandestatus för Stensimpa (1163) i Ammerån

För att gynnsam bevarandestatus ska uppnås bör normalt god status för vattendragssträckan uppnås för kvalitetsfaktor morfologi med avseende på parametrarna vattendragsfårans bottensubstrat, död ved, strukturer i vattendraget, vattendragsfårans kanter, och vattendragets närområde. Det bör finnas effektiva passager för djur, växter och organiskt material till anslutande vattensystem och svämplan och får lägst motsvara god status med avseende på upp- och nedströms konnektivitet enligt HVFMS 2013:19. Därmed bedöms stensimpa ha ogynnsam bevarandestatus i Ammerån och Storån.

1355 – Utter (*Lutra lutra*) i Ammerån och Storån

Beskrivning av arten

Optimala miljöer för utter är vatten som erbjuder riklig tillgång på lättillgänglig föda året runt och som har tillgång till landområden där uttern kan vila ostört, föda upp ungar etc. Vintertid är uttern beroende av isfria, strömmande vatten, för att hitta föda. Utterhonors hemområde omfattar ett område på cirka 28 kilometer strandlängd. Vuxna hanar har hemområden med en storlek av omkring 45 kilometer strandlängd. Hanarnas områden varierar i storlek beroende på områdets topografi, individuella egenskaper och närvaron av andra uttrar, speciellt andra hanar. Mellan könen kan hemområden överlappa och en hanes hemområde kan således omfatta en eller flera honors. Nya data indikerar att storleken på utterns hemområde kan vara dubbelt så stort i norra Sverige än som vad som är uppmätt i landets sydligare regioner. För ett livskraftigt bestånd av utter krävs stora områden med mer eller mindre sammanhängande vattensystem. I små vattensystem, som ligger isolerade, blir populationerna mycket sårbara eftersom utbytet av individer

försvåras eller uteblir.

Uttern jagar främst i strömmande vatten, i förhållandevis grunda vatten. Om vattnet däms upp minskar strömhastigheten och fiskfaunan förändras från strömlevande fisk till fler arter som vanligtvis förknippas med sjöar (limnofila) och lever på ett djup som gör att de blir svårare för uttern att fånga. Utterns föda består mestadels av fisk som till exempel öring, harr, lake, simpör och karpfiskar, men även groddjur, kräftor, större insekter, fåglar och mindre däggdjur kan ingå i dieten. Födovallet varierar mellan olika områden och även med årstiden.

Bevarandemål för Utter (1355) i Ammerån och Storån

- » De fysiska och ekologiska förutsättningarna i ån ska vara bra för utter och minst uppfylla kraven för God hydromorfologisk status.
- » God kemisk ytvattenstatus (undantag Hg och PBDE) ska bibehållas, då utter påverkas negativt av miljögifter.
- » Säkra vägpassager för utter.

Hotbild för Utter (1355) i Ammerån och Storån

- » Den samlade effekten av reglering, skogsbrukspåverkan, försurning mm har medfört att fiskbestånd och därmed utter gått tillbaka. I Ammerån och Ammerån-Storån är främst skogsbrukspåverkan ett hot.
- » Reglering av vattendrag, utbyggnad av vattenfall och strömsträckor. Natura 2000-områdena är dock skyddat mot vattenkraftutbyggnad enligt Miljöbalken 4:6.
- » Årligen skördar biltrafiken ett relativt stort antal uttrar vilket inte är försumbart med tanke på att det svenska beståndet fortfarande är relativt litet. För utterpopulationen som helhet är sannolikt inte trafiken ett av de allvarligaste hoten men lokalt, framför allt i delar av södra Sverige, kan trafiken vara en begränsande faktor.

Bevarandeåtgärder för Utter (1355) i Ammerån och Storån

- » Utförlig inventering av utter i området.
- » Inventering av dammkonstruktioner, vägar mm för att identifiera de som orsakar hinder för utter samt åtgärder där så krävs.
- » Gynna bestånden av strömlevande fisk (öring och harr) som utgör en viktig födoresurs för utter.

Bevarandestatus för Utter (1355) i Ammerån och Storån

I den svenska rödlistan förs uttern till kategorin Nära hotad (NT). Sett ur Natura 2000- synvinkel klassas artens bevarandestatus nationellt som ogynnsam (Bad status), men med en positiv trend. Utter finns etablerad i Ammerån och Storån. Några detaljerade kvantitativa inventeringar finns dock inte genomförda. Ytterligare inventering av utter är därmed en angelägen åtgärd för att utterns status i området ska kunna fastställas

Uppföljning

Området bör uppföljas kontinuerligt för att upprätthålla en långsiktigt gynnsam bevarandestatus för utpekade arter och naturtyper samt för att kunna utvärdera områdets bevarandeåtgärder och behov av ytterligare åtgärder. I de fall området inte har något formellt skydd är fortlöpande uppföljning av bevarandetilståndet prioriterat.

De uppföljningsinsatser som det kommer att röra sig om är kontinuerlig inventering av flodpärlmussla, biotopkartering, uppföljning av fisk genom elfisken och dykinventeringar, bottenfaunaprovtagningar, vattenkemiprovtagningar, inventering av utter och strand- och vattenvegetation. En specifik uppföljningsplan för natura 2000-områdena Ammerån och Ammerån-Storån kommer att tas fram där metoder, uppföljningsfrekvenser, kostnader och finansiering kommer att tydliggöras. Ett av syftena med de uppföljningar som kommer tas fram är att kunna precisera bevarandemålen för Natura 2000-områdena. Även verksamheter eller åtgärder i det direkta närområdet kan inverka på de i området ingående arterna/ naturtyperna vilket kommer att behandlas i uppföljningsplanen.

Litteratur

Eide, W. (red.). (2014). Arter och naturtyper i habitatdirektivet – bevarandestatus i Sverige 2013. Uppsala: ArtDatabanken SLU.

Havs- och Vattenmyndigheten. (2017). Sötvattenanknutna Natura 2000-vårdens känslighet för hydromorfologisk påverkan. Eddie von Wachenfeldt och Ulf Bjelke. Havs- och vattenmyndighetens rapport 2017:15.

Länsstyrelsen i Jämtlands län. 2006. Bevarandeplan för Natura 2000-område Ammerån SE0720359 och Storån SE072087. Östersund: Länsstyrelsen Jämtlands Läns version 2006-07-28.

Naturvårdsverket. (2003). Natura 2000 i Sverige, Handbok med allmänna råd. Stockholm: Handbok 2003:9.

Naturvårdsverket. (2011). Ävjestrandsjöar. Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1. Stockholm: NV-04493-11.

Naturvårdsverket. (2011). Större vattendrag. Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1. Stockholm: NV-04493-11.

Naturvårdsverket. (2011). Mindre vattendrag. Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1. Stockholm: NV-04493-11.

Naturvårdsverket. (2011). Alpina vattendrag. Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1. Stockholm: NV-04493-11.

Naturvårdsverket. (2011). Flodpärlmussla. Vägledning för svenska arter i habitatdirektivets bilaga 2. Stockholm: NV-01162-10.

Naturvårdsverket. (2011). Stensimpa. Vägledning för svenska arter i habitatdirektivets bilaga 2. Stockholm: NV-01162-10.

Naturvårdsverket. (2011). Utter. Vägledning för svenska arter i habitatdirektivets bilaga 2. Stockholm: NV-01162-10.

Naturvårdsverket. (2010). Manual för uppföljning av vattendrag i skyddade områden 5.0. Jakob Bergengren.

www.viss.lansstyrelsen.se, (mars 2017).

Läs mer om Natura 2000:
Naturvårdsverkets hemsida
www.naturvardsverket.se
Länsstyrelsen Jämtlands läns hemsida
www.lansstyrelsen.se/Jamtland

Bilagor

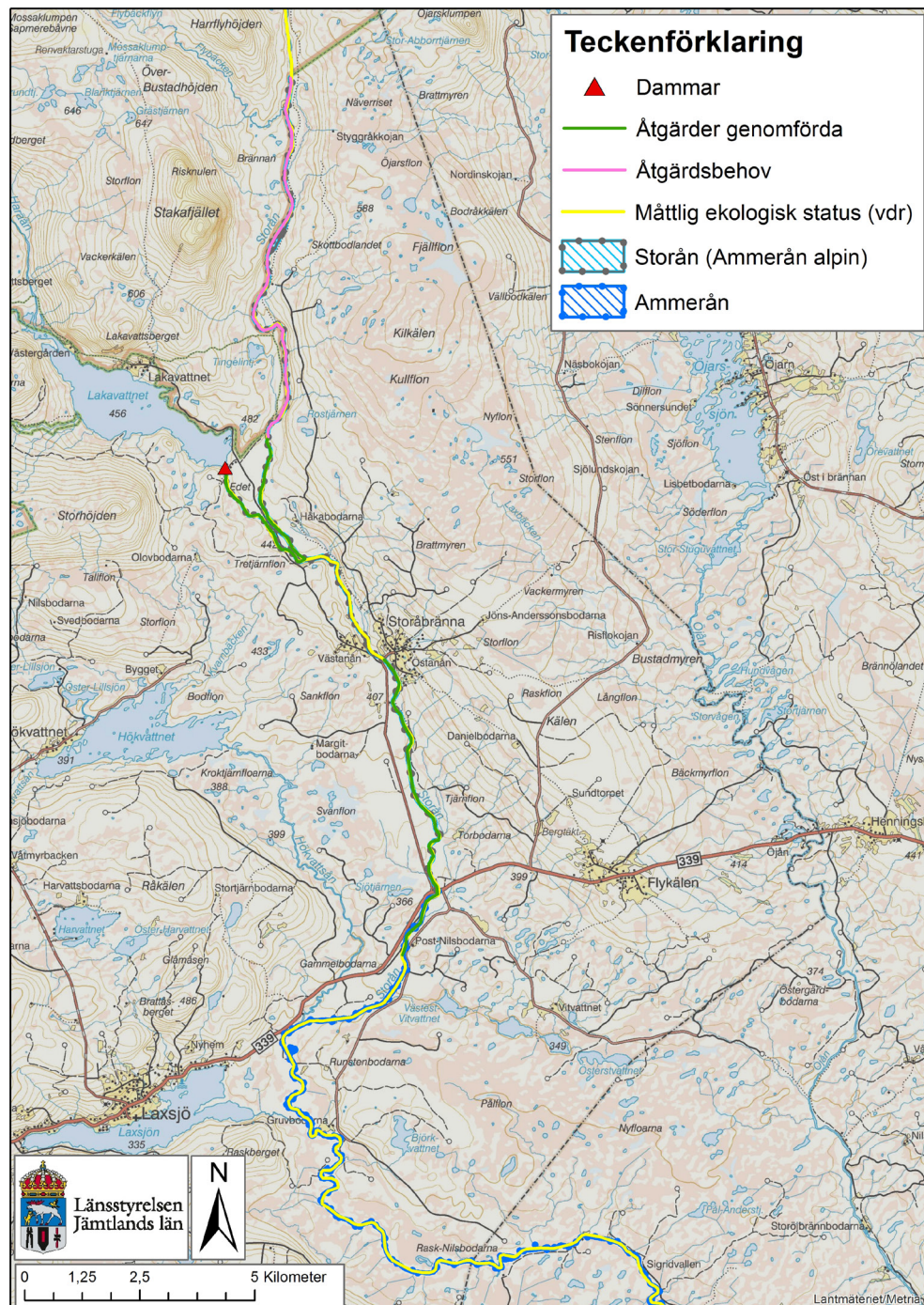
BILAGA 1. TABELL MED SPECIFIKA BEVARANDEMÅL FÖR RESPEKTIVE NATURTYP. MÅLEN FÖLJER HAVS- OCH VATTENMYNDIGHETENS FÖRESKRIFTER OM KLASSIFICERING OCH MILJÖKVALITETS NORMER AVSEENDE YTVATTEN (HVMFS 2013:19).

Parameter	Bevarandemål	Äv- jestrand- sjöar (3130)	Större vat- tendrag (3210)	Mindre vatten- drag (3260)	Alpina vat- tendrag (3220)
Hydrologisk regim (vattendrag)	Det ska finnas en naturliknande hydrologisk regim [och det ska finnas älvsjöar, sel, meandersträckor, kvillar, forsar och fall, erosionspartier, branter, sedimentation].		X	X	
Hydrologisk regim (sjö)	Den hydrologiska regimen ska vara naturlig.	X			
Vattenståndsvariation (vattendrag)	Det ska finnas en naturliknande vattenståndsvariation som skapar en variation av strandmiljöer med hög biologisk mångfald.		X	X	X
Vattenståndsvariation (sjö)	Det ska finnas en naturliknande vattenståndsvariation som skapar en variation av strandmiljöer med hög biologisk mångfald.	X			
Störning i strandzonen	Strandzonen ska präglas av en återkommande störning med periodvis blottlagda stränder och en annuell kortskottsvegetation (t ex vågerosion, ishyvling, bete etc).	X	X	X	X
Erosion/sedimentation	Det ska finnas sträckor som präglas av erosion och sedimentation (meandring) som skapar blottlagd jord/strandzon och strandbrinkar.		X	X	X
Konnektivitet, upp- nedströms	Det ska finnas effektiva passager för [djur, växter, sediment och organiskt material] till anslutande vattensystem.	X	X	X	X

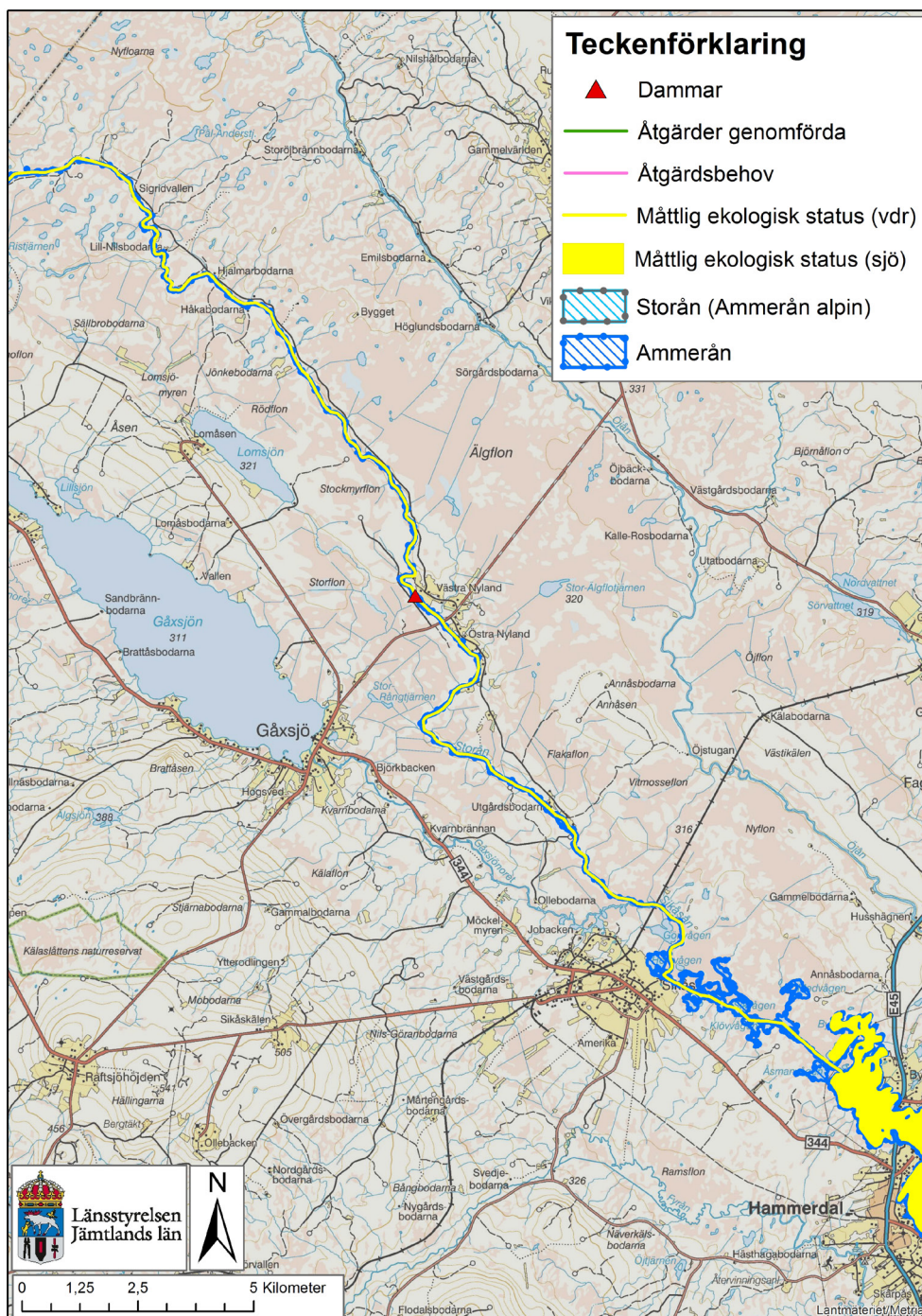

Parameter	Bevarandemål	Äv- jestrand- sjöar (3130)	Större vat- tendrag (3210)	Mindre vatten- drag (3260)	Alpina vat- tendrag (3220)
Konnektivitet, sidled	Det ska finnas effektiva passager för [djur, växter, sediment och organiskt material] till anslutande vattensystem och svämplan.	X	X	X	X
Siktdjup	Vattnet ska vara klart med ett siktdjup och ljusklimat som är förknippat med naturtypen.	X	X	X	X
God vattenkvalitet (generell)	Vattenkvaliteten ska vara god.	X	X	X	X
Försurning	Försurningssituationen ska vara god.	X	X	X	X
Näringshalt- oligotrof, mesotrof, eutrof	Halten av näringsämnen ska vara naturligt [låg (oligotrof)].	X	X	X	X
Kortskottsvegetation	Det ska finnas kortskottsvegetation [notblomster, strandpryl, braxengräs] som är vanligt förekommande på lämpligt bottenstrat.	X			
Sand- eller grusbotten	Det ska finnas sand- eller grusbotten av glacialfluvialt ursprung.	X	X	X	X
Morfologiskt tillstånd (sjö)	Sjön ska ha en naturlig strandzon och närområde.	X			
Ekologisk funktionell kantzon (vattendrag)	Det ska finnas en funktionell buffertzon i anslutning till vattendraget.		X	X	X
Främmande arter	Främmande arter eller fiskstammar ska ej inverka negativt på artsammansättningen eller variation av arter genom ändrade konkurrensförhållanden, genetik och/eller smittspridning.	X	X	X	X
Igenväxning	Vass och/eller annan högre vattenvegetation, slingor och flytbladsvegetation ska förekomma sparsamt förutom i skyddade vikar där bestånd kan vara tätare.	X	X		

BILAGA 2. KARTAN VISAR NATURA 2000-OMRÅDET AMMERÅN-STORÅN OCH ÖVRE DELEN AV AMMERÅN MED STATUSKLASSNING ENLIGT EU:S VATTENDIREKTIV, RESTAURERADE VATTENDRAGSSTRÄCKOR, STRÄCKOR DÄR ÅTGÄRDSBEHOV FORTFARANDE FINNS SAMT DAMMAR.

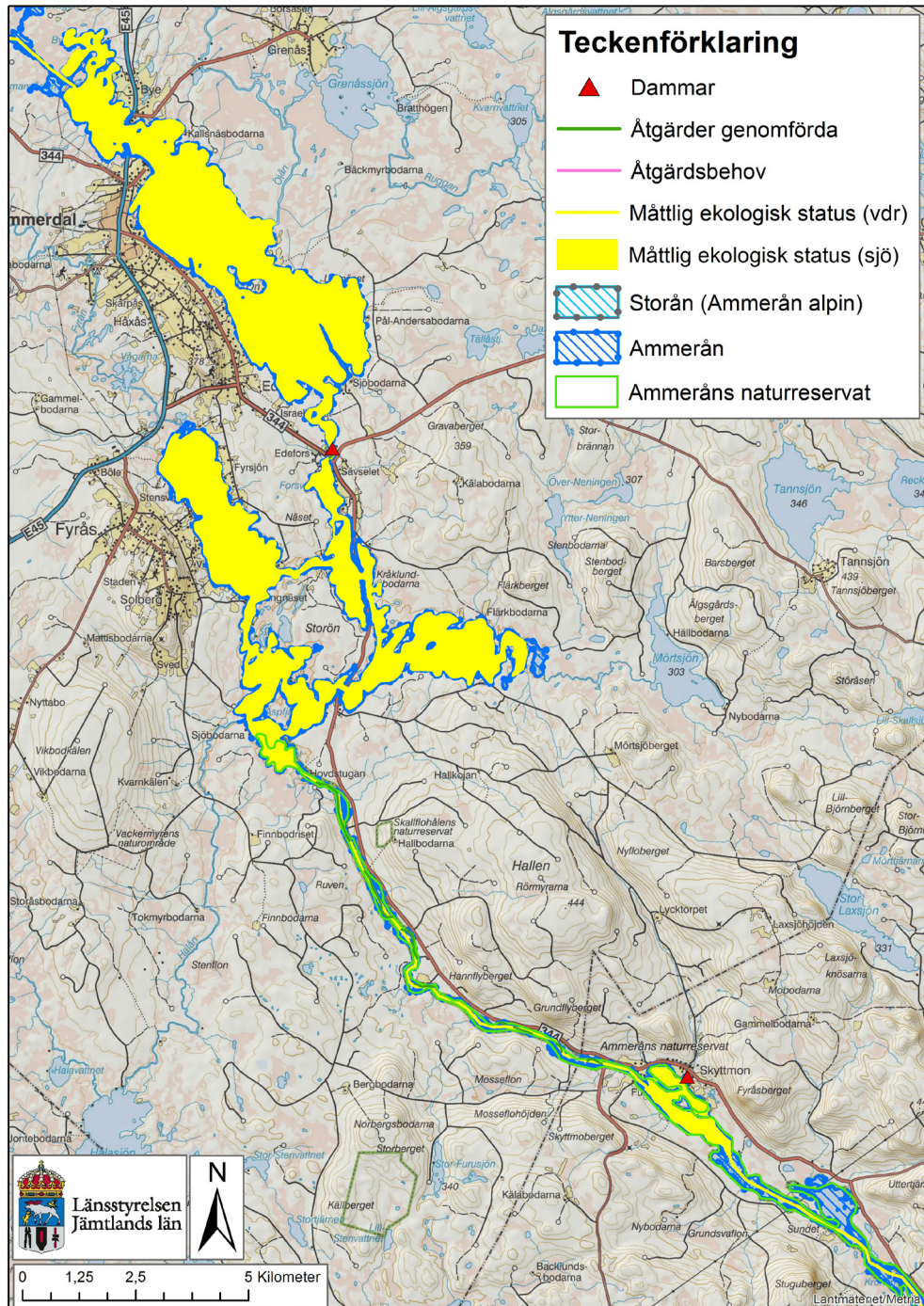
BILAGA 3. KARTAN VISAR NATURA 2000-OMRÅDET AMMERÅN NORR OM HAMMERDAL MED STATUSKLASSNING ENLIGT EU:S VATTENDIREKTIV, RESTAURERADE VATTENDRAGSSTRÄCKOR, STRÄCKOR DÄR ÅTGÄRDSBEHOV FORTFARANDE FINNS SAMT DAMMAR.

© Länsstyrelsen Jämtlands län

© Lantmäteriet Geodatasamverkan - GSD

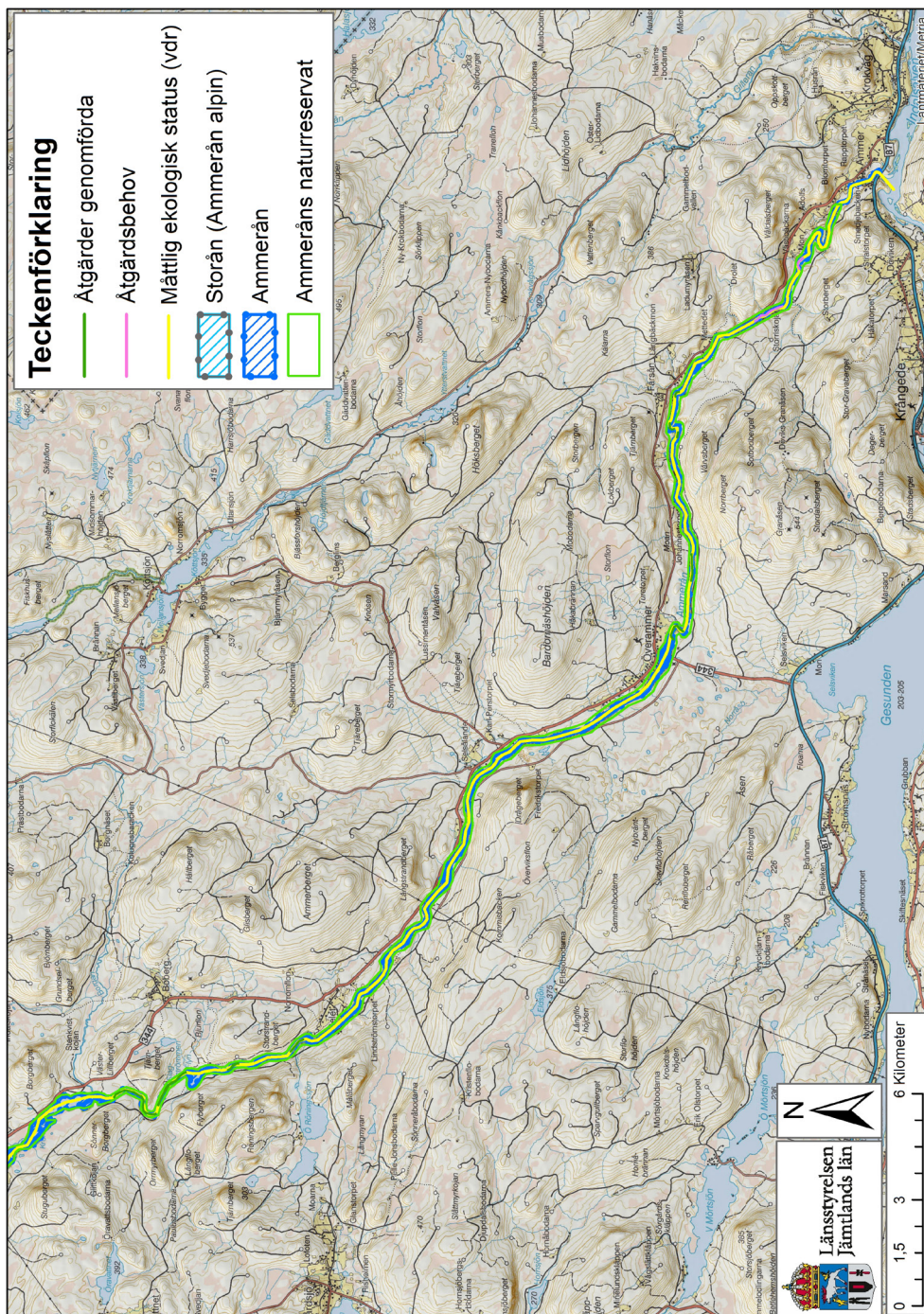
BILAGA 4. KARTAN VISAR NATURA 2000-OMRÅDET AMMERÅN SÖDER OM HAMMERDAL MED STATUSKLASSNING ENLIGT EU:S VATTENDIREKTIV, RESTAURERADE VATTENDRAGSSTRÄCKOR, STRÄCKOR DÄR ÅTGÄRDSBEHOV FORTFARANDE FINNS SAMT DAMMAR.

© Länsstyrelsen Jämtlands län

© Lantmäteriet Geodatasamverkan - GSD

BILAGA 5. KARTAN VISAR NEDERSTA DELEN AV NATURA 2000-OMRÅDET AMMERÅN MED STATUSKLASSNING ENLIGT EU:S VATTENDIREKTIV, RESTAURERADE VATTENDRAGSSTRÄCKOR, STRÄCKOR DÄR ÅTGÄRDSBEHOV FORTFARANDE FINNS.

© Länsstyrelsen Jämtlands län

© Lantmäteriet Geodatasamverkan - GSD

Länsstyrelsen Jämtlands län

Postadress: 831 86 Östersund
Besöksadress: Residensgränd 7
Telefon: 010-225 30 00
jamtland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/jamtland